

Position of Youth

Bosnian transcript in Latin:

Pa generalno, ja mislim da mladi u Bosni i Hercegovini puno više kukaju nego što rade. Ne znam kakva je situacija u zemljama regiona, u zemljama Evrope i u Sjedinjenim Američkim Državama, pošto pretpostavljam da će većinom građani Sjedinjenih Američkih Država imati priliku da ovo gledaju. Za mlade se ne izdvaja dovoljno ni vremena, ni finansija, ni kadra koji će raditi sa mladima, a sa druge strane mladi su sami od sebe apatični i ne pokušavaju da sebi stvore, je li, neki prostor i priliku da uspiju u nečemu. Mislim, veoma složeno pitanje, i trebao bi red i psihologa i sociologa, i doktora i svakakvih stručnih lica, pored mene, da objasni stanje mentaliteta mladih osoba u Bosni i Hercegovini.

Recimo, veoma je zanimljivo da recimo studenti kao jedna klasa, društvena klasa, građanska klasa koja je učestvovala u ogromnom broju promjena širom, dakle, raznoraznih kultura u cijelom svijetu, su u Bosni i Hercegovini većinom hrpa apatičnih, lijenih ljudi koji jednostavno prihvataju sve onako kako im dođe, ne propituju, ne zamišljaju nešto bolje. Međutim, ne možemo ni njih kriviti maksimalno, jer jednostavno dosta ljudi nije vidjelo nešto drugo, i samim tim ne može ni da shvati da postoji nešto bolje od ovoga što trenutno imaju. Dakle, ne možeš optuživati čovjeka što ne može da zamisli, ono, pileći batak, ako ga nikad nije vidio u životu i ako misli da je samo kora hljeba ono što vrijedi i ono što je najbolje za njega.

Državne vlasti u Bosni i Hercegovini trebaju... Imamo malo komplikovanu strukturu u Bosni i Hercegovini, dakle postoji Bosna i Hercegovina, pa postoje dva entiteta unutar Bosne i Hercegovine, pa postoje vlasti entitetske, pa vlasti kantonalne, dakle malo prekomplikovano za objasniti, postoje, dakle... Mi smo zemlja sa definitivno jednom od najvećih administracija na svijetu. Ljudima koji nisu u Bosni i Hercegovini to je malo komplikovano, ljudima koji jesu u Bosni i Hercegovini to je ponovo komplikovano. Mislim da vlasti na svim nivoima moraju se potruditi da mladima pruže nešto novo, nešto drugačije.

Također mislim da mladi moraju da više istražuju, da više propituju i da se više zanimaju za određene stvari koje se tiču njih samih lično. Dakle, mislim da mladi trebaju da istupe, dakle, prema naprijed, da stupe u kontakt sa, ne znam ni ja, sa srednjoškolcima, sa studentima iz zemalja regiona, pa iz zemalja... Zbog jezičke, je li, zbog nedostatka jezičke barijere, najbolje sa mladima iz regiona, ali također i sa mladima iz ostalih evropskih zemalja i ostalih zemalja svijeta, kako bi se vidjelo šta se to zapravo dešava u jednoj Švedskoj, Danskoj, Njemačkoj, Francuskoj, SAD-u, pa samim tim da se pokuša recimo taj neki sistem ili dobri primjeri iz tog sistema integrisati u naš lokalni sistem.

Bosnian transcript in Cyrillic:

Па генерално, ја мислим да млади у Босни и Херцеговини пуно више кукају него што раде. Не знам каква је ситуација у земљама региона, у земљама Европе и у Сједињеним Америчким Државама, пошто претпостављам да ће већином грађани Сједињених Америчких Држава имати прилику да ово гледају. За младе се не издваја довољно ни времена, ни финансија, ни кадра који ће радити са младима, а са друге стране млади су сами од себе апатични и не покушавају да себи створе, је ли, неки простор и прилику да успију у нечему. Мислим, веома сложено питање, и требао би ред и психолога и социолога, и доктора и свакаквих стручних лица, поред мене, да објасни стање менталитета младих особа у Босни и Херцеговини.

Рецимо, веома је занимљиво да рецимо студенти као једна класа, друштвена класа, грађанска класа која је учествовала у огромном броју промјена широм, дакле, разноразних култура у цијелом свијету, су у Босни и Херцеговини већином хрпа апатичних, лијених људи који једноставно прихватају све онако како им дође, не пропитују, не замишљају нешто боље. Међутим, не можемо ни њих кривити максимално, јер једноставно доста људи није видјело нешто друго, и самим тим не може ни да схвати да постоји нешто боље од овога што тренутно имају. Дакле, не можеш оптуживати човјека што не може да замисли, оно, пилећи батак, ако га никад није видио у животу и ако мисли да је само кора хљеба оно што вриједи и оно што је најбоље за њега.

Државне власти у Босни и Херцеговини требају... Имамо мало компликовану структуру у Босни и Херцеговини, дакле постоји Босна и Херцеговина, па постоје два ентитета унутар Босне и Херцеговине, па постоје власти ентитетске, па власти кантоналне, дакле мало прекомпликовано за објаснити, постоје, дакле... Ми смо земља са дефинитивно једном од највећих администрација на свијету. Људима који нису у Босни и Херцеговини то је мало компликовано, људима који јесу у Босни и Херцеговини то је поново компликовано. Мислим да власти на свим нивоима морају се потрудити да младима пруже нешто ново, нешто другачије.

Такођер мислим да млади морају да више истражују, да више пропитују и да се више занимају за одређене ствари које се тичу њих самих лично. Дакле, мислим да млади требају да иступе, дакле, према напријед, да ступе у контакт са, не знам ни ја, са средњошколцима, са студентима из земаља региона, па из земаља... Због језичке, је ли, због недостатка језичке баријере, најбоље са младима из региона, али такођер и са младима из осталих европских земаља и осталих земаља свијета, како би се видјело шта се то заправо дешава у једној Шведској, Данској, Њемачкој, Француској, САД-у, па самим тим да се покуша рецимо тај неки систем или добри примјери из тог система интегрисати у наш локални систем.

English translation:

Well, generally speaking, I think that young people in Bosnia and Herzegovina spend more time complaining than being active. I don't know what the situation is like in the region, Europe or the United States - I assume this video will be mostly viewed by people from the United States. Not enough time or funds are invested in youth, and there aren't enough professionals to work with youth, while on the other hand, young people are victims of their own apathy and they don't even try to create their own space and an opportunity to excel at something. I think that this is a very complex issue, and in addition to my opinion, you would need a number of psychologists and sociologists, doctors and other experts to explain the condition of the mentality of young people in Bosnia and Herzegovina.

For example, it's very interesting that students as a social category, a civil category which took part in a large number of changes in a variety of cultures throughout the world, are in Bosnia and Herzegovina mostly a bunch of apathetic, lazy people who simply take things at their face value, who don't question anything, who don't imagine better things. However, we can't fully blame them, because many people simply never had the opportunity to see things done differently, and because of that can't even comprehend that there is something better than what they currently have. What I'm trying to say is, you can't blame a person for not being able to imagine what chicken tastes like if he's never seen it in his life and if he thinks that a piece of bread is the best thing out there.

The state government in Bosnia and Herzegovina has to... We have a complicated government structure in Bosnia and Herzegovina, so there's [the country of] Bosnia and Herzegovina, and there are two entities¹ within Bosnia and Herzegovina each with its own government, and cantonal² governments, so it's a bit complicated to explain, so there are... We are a country with what is definitely one of the largest administrations in the world. People who live outside of Bosnia and Herzegovina find it complicated, and people who are from Bosnia and Herzegovina also find it complicated. I think that all levels of government have to make an effort to offer something new and different to the youth.

---

¹ After the signing of the Dayton Peace Accord which ended the Bosnian War in 1995, Bosnia and Herzegovina was administratively divided into two entities: the Federation of Bosnia and Herzegovina, which spreads across 51% of the territory, and the Republika Srpska, which covers 49% of the territory, and one district called Brčko District, situated in the northeast corner of the country. It might be important to note that there are no physical borders, customs or border control between the two entities or the district.

² The Federation of Bosnia and Herzegovina is administratively divided into ten cantons: Una-Sana, Central Bosnia, Posavina, Herzegovina-Neretva, Tuzla, West Herzegovina, Zenica-Doboj, Sarajevo, Bosnian Podrinje, and Canton 10, which is commonly known as Livno Canton. The cantons and the entity of Republika Srpska are further divided into municipalities with their own local administrations, and certain cities such as Sarajevo, Banja Luka and Mostar have their own city governments. This complicated and large government system often leads to disagreement among the different levels of government about the responsibility of certain government levels in certain situations, as jurisdiction is often not precisely defined.

I also think that young people need to explore more, to be more inquisitive and more interested in things that affect them. So, I think that young people need to come forward, go forward, to get in touch with, I don't know, high school students, students from countries in the region, as well as other countries... Because of the lack of a language barrier, the best place to start would be with the youth from the region, as well as the youth from other European countries and the rest of the world, in order to see how things are done in, say, Sweden, Denmark, Germany, France, the U.S., and to use [that knowledge] to try and integrate one of those systems or positive things from those systems into our local system.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2012 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated